

پیشهکی:

له میانه ی ئەم راپۆرتەدا، هەلسەنگاندیک بۆ ئاستی ئەو پەرمانە دەکەین و هەڵدەدەین شیۆزی کارکردنیان و دیارترین کیشە و ئالەنگارییەکانیان بزانیین.

له گەڵ سەرھەڵدانی تۆرەکانی کۆمەڵایەتیەکان و زۆربونی ژمارە ی بەکارھێنەرانیان، دامودەزگا حکومییەکانیش له سنوری گەرمیان رویان له بەکارھێنەرانیان کرد بە ئاراستە ی بلۆکردنەوی هەوال و چالاکی و ئاگادارییەکانی پەییوەست بە کار و چالاکییەکانیان.

بەشی یەكەم: شیۆزی کارکردنی پەرمان «پەجەکان»

۱. سۆسیال میدیای فەرمانگەکان چۆن بەرپۆەدەبرین؟

شارەوانی کەلار، دەلیت: بۆ ئەوی بلۆکراوەکانمان یەك شیۆ و ئاراستە ی کارکردن وەرگریت، سەرچەم ئەو کارانە ی وەك بەشی راگەیاندن ئەنجامی دەدەین له ریگە ی یەك کەسەو له سۆسیال میدیای شارەوانی دادەنریت، کە خاوەنی ۷ سال ئەزموونە له راگەیانندا.

دەشلیت: سێ فەرمانبەری، کارەکانمان دابەشکردووە بە سەر ئەو ئەرکە ی له ئەستۆمانە وەك وینە ی پرۆژەکان، قیدیۆ، مۆنتاژکردنی کارەکانمان، بەشداریکردن له بانگەواژەکانی شارەوانی، بلۆکردنەوی ئاگاداری و ئەو بابەتانە ی پەییوەندی بە ھاوڵاتیانەو هە یە .

«تەنھا خۆم پەجەکە بەرپۆەدەبەم، خۆشم بروانامەم له راگەیانندا هە یە، رۆژانە بەپێی پۆیست و ئەو ئیشوکارانە ی کە ئەنجام دەدریت پۆست دەکریت، ریژە یەکی دیاریکراوی مانگانەمان نییە له پۆستکردندا». چۆمان فەلاح، لیپرسراوی راگەیانندی بەرپۆەرایەتی گشتی و بەرھێنانی گەرمیان، وای وت.

سۆسیال میدیای بەرپۆەرایەتی و دامودەزگا حکومییەکان، له لایەن بەشی راگەیانندی فەرمانگەکانەو بەرپۆەدەبرین، کە بەشیکی کەمی فەرمانبەرانە ی ئەو بەشانە خاوەن بروانامەن له بواری راگەیاندن دا و ژمارە یەکی زۆریان پشتیان بە ئەزموون بەستووە، هەریەکەشیان شیۆزی کاریان جیاواژە لهوی دیکە .

چۆمان ئەحمەد، لیپرسراوی بەشی راگەیاندن و پەییوەندییەکانی ئیدارە ی گەرمیان، دەلیت: سەرپەرشتیکردن و بەرپۆەبردنی مالپەر و پەجی ئیدارە ی گەرمیان له ئەستۆی منە، خاوەن بروانامەم لهو ئەرکە ی پیمسپێردراو، پەجی ئیدارە ی گەرمیان له لایەن ۳ ئەدمینەو بەرپۆە دەبریت، ئەمە چگە لهوی کارمەندی دیکەمان هە یە کە کاریان دروستکردنی هەوال، بەلام ئەدمین نین.

دەشلیت: بلۆکراوەکانمان چەند جۆریک له خۆدەگرن، هەوالی نوسراو و هەوالی وینە یی «فۆتۆ هەوال» و قیدیۆ و وینە ی گرافیکیشمان هە یە .

ھاوکات دانا لەتیف، لیپرسراوی بەشی راگەیانندی سەرۆکایەتی

۲. ستافی به ریوه بردنی په په کان

کشتوکالی گهرمیان، ده لیت: کاره کانی راگه یاندنی په یجی به ریوه رایه تیمان دابه شکر دوه، هر که سیک چند نه رکیکی پی سپر دراوه، به شیوه یه که سیک کاره کانی فوتوگرافی و به کاره یانی فلا می له نه ستویه، نوسینی ناوهر وکی پوسته کان له لایه که سیک دیکه وه نه نجام ده دریت، هه ندیک له کاره کانیش به هاوکاری و هه ماهه نگی په کتری راده په پینین.

«به هوئی نه وهی ستافمان نییه، بو هه ندیک له کاره کان هر جاره و که سیک هاوکاریم ده کات، به لام نه م هاوکاریه له و ناسته دا نییه یارمه تیدهری سه رجه م کاره کانمان بیت».

جه واد خلیل، لیپرسراوی راگه یاندنی قایمقامیه تی کفری، وای وت.

به شیک له راگه یاندنی به ریوه رایه تیه کان له لایه ن ستافه وه به ریوه ده بریت به سه ره رشتی لیپرسراوی به شی راگه یاندن، هه ندیکان له لایه نه نه که سیکه وه، بونی ستاف له راگه یاندنی فرمانگه کان به کاریگر ده زانن له باشر به ریوه چونی کاره کانمان.

چومان فلاح، لیپرسراوی راگه یاندنی به ریوه رایه تی گشتی وه به ره یانی گهرمیان، ده لیت: به نه نیا خوم کاره کانی راگه یاندنی به ریوه رایه تی نه نجام ده دم، هه بونی ستاف یارمه تیدره له باشر به ریوه چونی کاره کانمان، هه مو که ره سته و پیداویستییه کمان له برده ستدایه، به لام پیوستم به که سی دیکه هه یه له کاره کانی راگه یاندن دا هاوکارم بیت.

هاوکات ستارعلی، لیپرسراوی راگه یاندنی به ریوه رایه تی گشتی

۲. نهرکی په په کانی سو سیال میدیای فرمانگه کان

۱. بلاوکردنه وه کار و چالاکي

پیوستن وهک داخستنی ریگا سه ره کییه کان، هه روه ها دانانی بانگه وازی پرژه کان و بانگه یشتکردنی هاو لاتیان بو مامه له ی پیوست». دانا له تیف، لیپرسراوی راگه یاندنی سه رکیایه تی شاره وانی که لار، وای وت.

له به رامبه ردا سپورانی راگه یاندن بلاوکاروهی په یجی فرمانگه کان، وهک په یجی که سی په که می فرمانگه که ده بینن.

ده شتی عه لی، ماموستای زانکو و شاره زای راگه یاندن، ده لیت: نه و زانیاریانه ی له په یجی به ریوه رایه تی و داموده زگا حکومتیه کان له توره کو مه لایه تییه کان بلاوی ده که نه وه زیاتر گوزارشت له که سی په که می فرمانگه که ده کات، که متر به شداری ستافی فرمانگه و دامه زراوه که ده خریته پو.

ده شلیت: په یجی کانمان زیاتر وهک په یجی تاییه تی به ریوه ره که ده رده که ویت نه ک دامه زراوه که.

هاوکات د. یادگارعلی، ماموستای زانکو و سپورپی راگه یاندن، ده لیت: په یجی فرمانگه کان زیاتر کار له سه ر بلاوکردنه وهی چالاکي و ده رکه و تنه کانی به ریوه رایه تی فرمانگه که ده که ن، وهک سه ردان و به سه رکردنه وه، نه مه ش په یوه ندی به به پر سیاریتیه که یه وه نییه وهک به ریوه به ر.

«بلاوکاروه کانمان به پله ی په که م بو کار و چالاکیه کانی تاییه تی به ئیداره ی گهرمیان، به و پییه ئیداره ی گهرمیان مه رجه عه بو سه رجه م فرمانگه کانی دیکه، به پی پی پیوست کار و چالاکي فرمانگه کانیش بلاوده که یه وه». چومان نه حمده، لیپرسراوی راگه یاندن و په یوه ندیه کانی ئیداره ی گهرمیان، وای وت.

وتیشی: کار له سه ر نه و هه وال و ریتمایانه ی وه زاره ته کان ده که بین که په یوه ندیدارن به سنوری ئیداره ی گهرمیان وه، گرنگی ده ده بین به پوسترکردنی هه ندیک بابته که به لای خه لکه وه گرنگن، وهک بریاری حکومت و به دوا داجونی گرفت و داتا و نامار.

هاوکات سامان عه لی، وته بیژ و لیپرسراوی راگه یاندنی به ریوه رایه تی هاتوچوی گهرمیان، ده لیت: شیوازی پوسترکردنمان خوی ده بینیته وه له روداوه کانی هاتوچو و بلاوکردنه وهی ناگاداری له کاتی دروستبونی گرفت له ریگاوبانه کاند، به مه به سته ناگه دارکردنه وهی شو فیران بو نه وهی به دورین له روداوی مه ترسیدار.

«جگه له بلاوکردنه وهی کار و چالاکیه کانی فرمانگه که مان، به شیک له پوسته کانمان تاییه تی به خستنه پوی وینه ی جوانی شار، ناگادارکردنه وهی هاو لاتیان له نه گهری نه و حاله تانه ی که

ب. بلاوکردنه‌وهی هۆشیاری

«بلاوکردنه‌وهی هۆشیاری یه‌کێکه له‌و بابته‌ گرنگانە‌ی که زۆرجار هه‌ولمانداوه به‌ پۆستی تاییه‌ت هۆشیاری بلاوبکه‌ینه‌وه». ئالان‌عه‌لی، لێپرسراوی به‌شی راگه‌یاندنی به‌ریوبه‌رایه‌تی گشتی شاره‌وانییه‌کانی گه‌رمیان، وای وت.

وتیشی: ئه‌و پۆستانه‌ی که بابته‌تی هۆشیارییه‌، به‌لامانه‌وه گرنگ بوه به‌رچاوی زۆرتین خه‌لک بکه‌ویت و لێی سوومه‌ندن، سپۆنسه‌رمانکردوه، رۆژانه‌ش بۆ ئه‌وه‌ی به‌ زۆرتین که‌س بگات نوێی ده‌که‌ینه‌وه.

هاوکات، سالار عه‌زیز، لێپرسراوی راگه‌یاندنی و په‌یوه‌ندییه‌کانی به‌ریوبه‌رایه‌تی ئاوی ده‌وروبه‌ری گه‌رمیان، ده‌لێت: به‌و پێیه‌ی ئاوی خواردنه‌وه یه‌کێکه له‌ پێداویستییه‌ گرنگ و سه‌ره‌کییه‌کانی رۆژانه‌ی هاوڵاتیان، له‌ریگه‌ی سۆسیال میدیای به‌ریوبه‌رایه‌تییه‌که‌مانه‌وه به‌ پێویستمانزانیوه هۆشیاری بلاوبکه‌ینه‌وه له‌ باره‌ی پیسبونی ئاوی خواردنه‌وه و ئه‌و نه‌خۆشیانه‌ی به‌هۆی ئاوی خواردنه‌وه بلاوده‌بنه‌وه، له‌و حاله‌تانه‌دا به‌جدی هه‌ولمانداوه به‌زۆرتین کات هاوڵاتیان له‌و مه‌ترسیانه‌ی که هه‌یه ئاگادار بکه‌ینه‌وه.

ده‌شلیت: ئه‌و نه‌خۆشیانه‌ی به‌هۆی پیسبونی ئاوی خواردنه‌وه وه بلاوده‌بنه‌وه، یان گۆرانکاری به‌سه‌ر ئاوی خواردنه‌وه‌دا روده‌دات، کاریگه‌ری له‌سه‌ر کوالیته‌ی ئاو ده‌بێت، له‌ رودانی حاله‌تی له‌و شیوه‌یه‌دا راسته‌وخۆ هۆشیاری ده‌ده‌ین بۆ ئه‌وه‌ی ئه‌و ئاوه نه‌خۆنه‌وه.

«بۆ هه‌ر بابته‌تیکی په‌یوه‌ندی‌دار به‌ هۆشیاری، زیاد له‌ چه‌ند جارێک بلاوکراوه‌ی هۆشیاریمان هه‌یه، له‌ پێناو گرنگیدان به‌ پاک راگرته‌ی باخچه‌کان و داواکردنی پاراستنی دره‌خت و که‌ره‌سته‌ی شوینه‌

گشتییه‌کان». دانا له‌تیف، لێپرسراوی راگه‌یاندنی سه‌رۆکایه‌تی شاره‌وانی که‌لار، وای وت.

وتیشی: بۆ ئه‌و که‌ره‌سته نوێیانه‌ی بۆ شوینه‌ گشتییه‌کان داده‌نرێت فێرکاری چۆنیه‌تی به‌کارهێنانمان بلاوکردوه‌ته‌وه.

شاره‌زایانی راگه‌یاندنی گرنگیدان به‌ بابته‌تی هۆشیاری له‌ سۆسیال میدیای فه‌رمانگه‌کان به‌ لاواز ده‌بینن.

د. یادگارعه‌لی، مامۆستای زانکۆ و شاره‌زای راگه‌یاندنی، ده‌لێت: بۆشاییه‌کی زۆر له‌ بلاوکردنه‌وه‌ی هۆشیاری له‌ سۆسیال میدیای فه‌رمانگه‌کاندا هه‌یه، بته‌په‌تی کاری ئه‌وان پێویسته له‌سه‌ر بته‌مایدان بلاوکردنه‌وه‌ی هۆشیاری و رۆشنی‌کردنی خه‌لک بێت، له‌ بابته‌تییه‌کانی وه‌ک: ته‌ندروستی، رێگاوبان، هاوچۆ، پێویسته راگه‌یاندنی فه‌رمانگه‌ و به‌ریوبه‌رایه‌تییه‌کان، ئاگایان له‌م بابته‌تانه بێت، ته‌نها کاریان بریتی بێت له‌ بلاوکردنه‌وه‌ی کۆبوونه‌وه و به‌سه‌رکردنه‌وه.

ده‌شلیت: به‌ئاگا هێنانه‌وه و رێنمایی‌کردنی خه‌لکی گرنگه‌، که‌ چۆن خزمه‌تگوزارییه‌کان بپارێزن، چۆن خه‌لک زانیاری به‌ حکومه‌ت بدات و هه‌ماهه‌نگ بێت له‌گه‌ڵ حکومه‌تدا.

هاوکات ده‌شتی عه‌لی، مامۆستای زانکۆ و شاره‌زای راگه‌یاندنی، ده‌لێت: سۆسیال میدیای داموده‌زگا حکومییه‌کان له‌ بابته‌تی هۆشداریدا زۆر لاوازن به‌گشتی و زۆر گرنگی پێناوه‌ن.

ده‌شلیت: ئه‌مه ده‌گه‌رپه‌ته‌وه بۆ تێنه‌گه‌یشتن له‌ ئه‌رکی راگه‌یاندنی که‌ راگه‌یاندنی چه‌ند هێز و کاریگه‌ری له‌سه‌ر خه‌لکی به‌کارهێنه‌ر و وه‌رگر دروست ده‌کات.

ت. به‌ دوا‌داچون بۆ کۆمێنت و نامه‌ی هاوڵاتیان

یه‌کێکی دیکه له‌ کاری سۆسیال میدیای داموده‌زگا، وه‌رگرته‌ی نامه و داواکاری و سه‌رنج و رای هاوڵاتیانه‌.

«ئه‌و نامه و کۆمێنتانه‌ی هاوڵاتیان له‌ ریگه‌ی په‌یجه‌وه بۆمان ده‌نێرن ئه‌گه‌ر گرنگ و په‌یوه‌ندی‌دار بێت به‌ شاره‌وانی که‌لاره‌وه، پێویست بکات ده‌یگه‌یه‌نین به‌ به‌شه‌ جیاوازه‌کان، به‌لام به‌شیوه‌یه‌کی گشتی رێنماییان ده‌که‌ین سه‌ردانی شاره‌وانی بکه‌ن بۆ وه‌رگرته‌ی وه‌لامی دروست و به‌ ریکاری یاسایی کاره‌کانیان بۆ ئه‌نجام بدرێت». دانا له‌تیف، لێپرسراوی راگه‌یاندنی سه‌رۆکایه‌تی شاره‌وانی که‌لار، وای وت.

هاوکات چه‌واد خه‌لیل، لێپرسراوی راگه‌یاندنی قایمقامیه‌تی کفری، ده‌لێت: ئه‌و نامه‌ی که‌ هاوڵاتیان ئاراسته‌ی په‌یجی ده‌که‌ن ده‌یگه‌یه‌نم به‌ قایمقام، دۆسیه‌ هه‌بوه له‌ ریگه‌ی کۆمێنت و نامه‌وه بۆمان هاتوه، قایمقام به‌دوا‌داچونی بۆ کردوه و وه‌لامدانه‌وه‌ی هه‌بوه بۆ که‌سه‌که‌.

هه‌روه‌ک سامان عه‌لی، وته‌بێژ و لێپرسراوی به‌ریوبه‌رایه‌تی

هاتوچۆی گه‌رمیان، ده‌لێت: به‌ دوا‌داچون بۆ نامه و کۆمێنتی هاوڵاتیان ده‌که‌ین، لیکۆلینه‌وه‌مان کردوه له‌ راستو‌دروستیان پاشان وه‌لامدانه‌وه‌مان هه‌بوه، بۆ ئه‌و مه‌به‌سته‌ش که‌ سێکمان داناوه بۆ وه‌لامدانه‌وه‌.

له‌به‌رامبه‌ردا، د. یادگار عه‌لی، شاره‌زای راگه‌یاندنی، ده‌لێت: هاوڵاتیان کۆمێنت بۆ په‌یجی فه‌رمانگه‌ حکومییه‌کان ده‌نوسن، به‌لام نابینم وه‌لام بدرینه‌وه یان به‌دوا‌داچونیان بۆ بکریت، ره‌نگه‌ که‌م هه‌بێت، به‌لام به‌ زۆری ئه‌وه نابیندریت.

له‌ به‌رامبه‌ردا، چۆمان ئه‌حمه‌د، لێپرسراوی راگه‌یاندنی و په‌یوه‌ندییه‌کانی ئیداره‌ی گه‌رمیان، ده‌لێت: چاودێری کۆمێنته‌کان ده‌که‌ین وه‌ک فیدباک بۆ زانیانی بۆچونی خه‌لک له‌ هه‌ندیک بابته‌دا، به‌لام وه‌لامی کۆمێنت ناده‌ینه‌وه به‌هۆی ئه‌وه‌ی وه‌لامدانه‌وه‌ی ئێمه ده‌بێت وه‌لامی فه‌رمی، هه‌روه‌ها وه‌لام وه‌رده‌گرین بۆ ئه‌و نامه‌ی که‌ پێوست بێت پاشان وه‌لامیان ده‌ده‌ینه‌وه.

به شی دوهم: گرفته‌کانی په‌رهی سوځیال میدیای فرمانگه‌کان

۱. گرفتې د ارښتنې ناوهرپوک

شاره‌زایانی راگه‌یاندن ره‌خنه له د ارښتنه‌وهی ناوهرپوکې پوځی بڼې په‌ریو به‌رایه‌تی و داموده‌زگا حکومیه‌کان ده‌گرن و پټیانوایه له ناستیکې خراپدان.

ده‌شتی عه‌لی، ماموستانای زانکو و شاره‌زای راگه‌یاندن، ده‌لټ: له روی د ارښتنه‌وهی ناوهرپوک‌وهه بلاوکراوه‌کانی راگه‌یاندنی به‌ریو به‌رایه‌تی‌ه‌کان له ناستیکې خراپ و لاوازدان، ریڼوسیان هه‌له‌ی زوری تیدایه به‌بې هه‌ستکردن به‌م هه‌لانه بلاوی ده‌که‌نه‌وه. ده‌شلټ: ئه‌م هه‌لانه ده‌گه‌رپټه‌وهه بۆ ئه‌وه‌ی ئه‌و که‌سانه‌ی که سه‌ره‌رشتی ده‌که‌ن، زور شاره‌زایان له نویسی کوردیدا نییه. هاوکات د یادگارعه‌لی، ماموستانای زانکو و شاره‌زای راگه‌یاندن، جه‌خت له‌وه ده‌کاته‌وه و ده‌لټ: ده‌قی نوسراوه‌کانیان له روی زانستی و د ارښتنه‌وه‌وه کیښه‌یان تیدایه.

له به‌رامبه‌ردا لټپرسراوی راگه‌یاندنی په‌یجه‌کان چی ده‌لټن؟ بروا جه‌لال، لټپرسراوی راگه‌یاندنی «ناراسته‌کردن و رابه‌ریکردنی مه‌عنه‌وی» پوځیسی گه‌رمیان، ده‌لټ: هه‌مو ئه‌و بابه‌تانه‌ی بلاوی ده‌که‌ینه‌وه، گرنگیمان داوه به‌وه‌ی له روی ناوهرپوک و زمانه‌وانیه‌وهه بې هه‌له‌ بن، بۆ ئه‌وه‌ی هه‌له‌ به‌سه‌رماندا تټنه‌په‌ریت دواي د ارښتنه‌وه و نویسی هه‌ر بابه‌تیک پیداچونه‌وه‌ی بۆ ده‌که‌ین پاشان بلاوی ده‌که‌ینه‌وه.

هه‌روه‌ک سامان عه‌لی، وته‌بټر و لټپرسراوی راگه‌یاندنی به‌ریو به‌رایه‌تی هاتوچو‌ی گه‌رمیان، ده‌لټ: له ناوهرپوکې پوځیسی کماندا، زور گرنگی ده‌ده‌ین به‌ د ارښتنه‌وه و ریڼوس و خالبه‌ندی پټش ئه‌وه‌ی بلاوی بکه‌ینه‌وه.

۲. نه‌خستنه‌پوی زانیاری پټویست

راگه‌یاندنی به‌ریو به‌رایه‌تی‌ه‌کان سه‌ره‌چاوه‌ی زانیارین بۆ روژنامه‌نوسان، بۆ وه‌گرتنی ئه‌و هه‌وال و روداوانه‌ی بۆ کاره روژنامه‌نوسیه روژانه‌ییه‌کانیان پشستی پټ ده‌به‌ستن، به‌لام ئایا تاچه‌ند ئه‌م زانیاریانه جیگه‌ی متمانه‌ی روژنامه‌نوسان؟

«له‌لایه‌نی متمانه‌کردن به‌ په‌یجی داموده‌زگا حکومیه‌کان، هه‌مویان له‌یه‌ک ناستی متمانه‌دا نین، له‌ شوینیکه‌وهه بۆ شوینیکې تر ده‌گورپټ، هه‌ره‌یه‌که له راگه‌یاندنی پوځیسی گه‌رمیان و به‌ریو به‌رایه‌تی هاتوچو‌ی گه‌رمیان به‌لای منه‌وه متمانه‌پیکراون و له‌کاتی خویدا هه‌مو شتیک بلاوده‌که‌نه‌وه». هونه‌ر حه‌مید، روژنامه‌نوس، وای وت.

وتیشی: به‌لام راگه‌یاندنی به‌ریو به‌رایه‌تی‌ه‌کان زانیاری که‌متر بلاوده‌که‌نه‌وه، له‌ خستنه‌پوی داتا و ناماری سالانه، گرنکه په‌یجه‌کان داتا و نامار بلاوبکه‌نه‌وه.

هاوکات ئه‌یاد محه‌مه‌د، روژنامه‌نوس، ده‌لټ: به‌شیک له راگه‌یاندنی په‌یجه‌کان، بلاوکراوه‌کانیان پر زانیاری نین و زانیاری ته‌واو ناخه‌ن‌پو، ئه‌مه‌ش روژنامه‌نوس ناچارده‌کات بۆ کاره روژنامه‌وانیه‌کانی و وه‌گرتنی زانیاری زیاتر بۆ ئه‌و پرسیارانه‌ی له‌ ئه‌نجامی بلاوکراوه‌کانیان بوی دروستده‌بټ و نه‌خراوه‌ت‌پو، په‌یوه‌ندی به‌ به‌رپرسی راگه‌یاندنی ئه‌و شوینه‌وهه بکات.

«ئو بابه‌تانه‌ی بلاوده‌کرپټه‌وهه وه‌لامده‌روه‌ی پرسیارې خه‌لکی نییه، ئه‌مه‌ش ده‌گه‌رپټه‌وهه بۆ ئه‌وه‌ی زانیاری وردی تیدا نییه و پرسیار له‌لای وه‌رگر دروست ده‌کات، له‌ کاتیکدا ئه‌بټ پرسیار له‌ لا دروست نه‌کات، به‌لکو ده‌بټ وه‌لامی ته‌واو له‌ پوځیسی که‌دا وه‌رگریت». ده‌شتی عه‌لی، ماموستانای زانکو و شاره‌زای راگه‌یاندن،

وای وت. له به‌رامبه‌ردا بروا جه‌لال، لټپرسراوی راگه‌یاندنی پوځیسی گه‌رمیان، ده‌لټ: له‌ خستنه‌پوی زانیاریدا سنوریکمان بۆ دیاریکراوه، له سه‌ره‌تای رودادا ناتوانین هه‌ندیک ورده‌کاری بلاوبکه‌ینه‌وه، ئه‌مه‌ش په‌یوه‌ندی به‌ ریڼه‌وی لټپوځیسی‌وه‌وهه هه‌یه.

«کاری روژنامه‌نوسی ته‌نھا رومال‌کردنی رودا نییه، به‌لکو به‌دواداچونه به‌دواي هه‌ندیک ورده‌کاری هه‌ندیک بابه‌تی نه‌زانراو له‌لای خه‌لک، ئه‌وه‌ی که روداویک روده‌دات خه‌لک هه‌ر ده‌یزانټ، ئه‌وان ورده‌کاری بلاو ده‌که‌نه‌وه، به‌لام کو‌مه‌لټیک بابه‌تی بنکو‌لکاری هه‌یه، که کاری روژنامه‌نوسه به‌ یاساش مافی وه‌رگرتنی زانیاریت هه‌یه، له داموده‌زگا حکومیه‌کان، ئه‌م زانیاریانه نه‌ک بلاوناکه‌نه‌وه له‌ ویسیایت و راگه‌یاندنه‌کانیان، به‌لکو داواشی ده‌که‌یت پټ ناده‌ن». گه‌رمیان حه‌مه‌ی پور، روژنامه‌نوس، وای وت.

وتیشی: له‌ راگه‌یاندراوه‌کانیاندا له‌ باره‌ی روداوه‌کان، دنیا‌یه‌ک پرسیار وه‌لام نادریټه‌وه، ته‌نھا ئه‌وه‌ی که خوایان مه‌به‌ستیانه بلاوی ده‌که‌نه‌وه.

پرسیار ئه‌وه‌یه چی بکریټ بۆ باشترکردنی دوخی په‌یجی راگه‌یاندنی داموده‌زگا حکومیه‌کان؟

ده‌شتی عه‌لی، ماموستانای زانکو و شاره‌زای راگه‌یاندن، ده‌لټ: ئه‌و که‌سانه‌ی ئیداره‌ی سوځیال میدیای داموده‌زگا حکومیه‌کان ده‌ده‌ن، گرنکه که‌سانی راگه‌یاندکار یاخود خاوه‌ن شاره‌زایی زورین له‌ راگه‌یاندندا، ناگاداری ئه‌وه‌بن که راگه‌یاندن و خه‌لکیش چی پټویسته و ئه‌وانیش چی پټیکه‌ش به‌ وه‌رگر و خوینه‌رانیان ده‌که‌ن.

به‌په‌په‌رایه‌تی پۆلیسی دارستان و ژینگه‌ی گهرمیان

٤٤ ألف تسجيلات إعجاب •

Kurdistan Regional Government
Council of Ministers
Ministry of Interior
Garmiyān Administration

حکومه‌تی ههرێمی کوردستان
سەرۆکایه‌تی ئه‌نجومه‌نی وه‌زیران
وه‌زاره‌تی ناوڤۆ
ئیداره‌ی گهرمیان

به‌ت، شاره‌وان

ئیداره‌ی گهرمیان

میان

٣. لاوازی داهینانی میدیایی

تۆمارکردن هه‌تا کارێکی ناوازه‌ بێته‌ به‌رچاو، هه‌روه‌ها دروستکردنی قیدیۆی یه‌ک بۆ دو خوله‌کی کارێگه‌ری زۆرباشی له‌سه‌ر قیو و بینینی چالاکییه‌کانیان ده‌بێت و له‌م‌په‌وه‌هه‌ لاوازن.

له‌ به‌رامبه‌ریشدا کاروان سامان، راهێنهر و شاره‌زای قیدیۆگرافی، ده‌لێت: راگه‌یانندی فه‌رمانگه‌کان که‌ره‌سته و پیداوێستی باشیان هه‌یه‌، به‌لام هه‌نهری به‌رپه‌رینه‌ی سۆسیال میدیایان له‌ ئاستی پێویستدا نییه‌.

هاوکات، د. یادگار عه‌لی، مامۆستای زانکۆ و شاره‌زای راگه‌یاندن، ده‌لێت: ئه‌و په‌یجانه‌ی فه‌رمانگه‌کان که‌ له‌ لایه‌ن که‌سانی ئه‌کادیمییه‌وه‌ به‌رپه‌رینه‌ی ره‌نگدانه‌وه‌ی له‌ پۆست و قیدیۆکانیاندا هه‌بوه‌، وه‌ک په‌یج و سایی ئیداره‌ی گهرمیان، ئینفۆگرافیک بلۆده‌که‌نه‌وه‌ له‌ ئاستی پێشکه‌وتوی باشدا، به‌لام ئه‌وانی دیکه‌ له‌ ئاستی خرابدان.

کۆسار عومه‌ریش، ئاماژه‌ به‌وه‌ ده‌کات: په‌یجانه‌کان هه‌یج وێنه‌یه‌کی ئه‌نیمه‌یشن و گرافیکی جوله‌داریان نییه‌ که‌ به‌کاره‌ینانی ئه‌نیمه‌یشن ساده‌ یان گرافیکی جولۆ بۆ راگه‌یاننده‌کان یان بۆ تیشک‌خسته‌سه‌ر ئاماره‌ سه‌ره‌کییه‌کان یان کلێله‌وشه‌یه‌کی باه‌تیک، یارمه‌تیده‌رن که‌ باه‌ته‌که‌ سه‌رنجراکێش ده‌ریکه‌وێت.

پرسیکی تر که‌ ئه‌و فۆتۆگرافه‌ سه‌رنجی ده‌خاته‌ سه‌ر، مه‌سه‌له‌ی لایه‌نی ئیتیکی «ئه‌خلاق» یه‌ له‌ بلۆکردنه‌وه‌ی وێنه‌ و قیدیۆ.

وتی: په‌یجانه‌کان له‌ روی گرنگیدان به‌ لایه‌نی «ره‌هوشتی» له‌کاتی وێنه‌گرتندا لاوازن، به‌نمونه‌: ده‌رنه‌خسته‌نی خوی‌ن و به‌رکه‌وتنی قورس، پێشانه‌دانی وێنه‌ی قوربانی و پیکدادان و مردن و له‌ ناوچون و که‌سی به‌خشاو، یان به‌شێوه‌یه‌ک و له‌گۆشه‌یه‌کی جیاوازه‌وه‌ وێنه‌که‌ بگه‌ڕێت که‌ ره‌چاوی لایه‌نی ره‌هوشتی «ئیتیکی» بکێت.

«به‌شێکی زۆری په‌یجی داموده‌زگا حکومییه‌کانی گهرمیان پۆست و بلۆکراوه‌کانیان کۆن و ته‌قلیدین، راهاتون ته‌نها به‌ تیکست و وێنه‌ رومالی کار و چالاکییه‌ ئه‌نجام دراوه‌کانی فه‌رمانگه‌که‌یان بکه‌ن، به‌مشێوه‌یه‌ کاره‌که‌یان له‌ کۆل ده‌که‌نه‌وه‌». کاروان سامان، راهێنهر و شاره‌زای قیدیۆگرافی، وای وت.

وتیشی: به‌لام ئه‌مه‌ به‌س نییه‌، له‌کاتیگدا له‌ دنیا‌ی سۆسیال میدیایی ئه‌م‌رۆدا گه‌یانندی په‌یام فره‌ چه‌شن بوه‌، پێویسته‌ جۆری گه‌یانندی په‌یامه‌کان هه‌مه‌جۆرین، که‌ ده‌کریت به‌ کارکردن له‌ رینگه‌ی (سلایدی کورت، تالیله‌ر، کورته‌ لیدوان، راپۆرتی کورت و هاوشێوه‌ی ریل) په‌یامه‌کانیان بگه‌ین.

هاوکات ده‌شتی عه‌لی، مامۆستای زانکۆ و شاره‌زای راگه‌یاندن، ده‌لێت: له‌ روی ده‌رخسته‌نی زانیاری و شیوازه‌ نوییه‌کانی زانیاری له‌ بواری گرافیک دیزاین و گۆشه‌ی وێنه‌ و دیزاینی وێنه‌وه‌، په‌یجانه‌کان زۆر خرابن و له‌ ئاستی لاوازن.

ده‌شلیت: ئه‌مه‌ ده‌گه‌رپه‌ته‌وه‌ بۆ ئه‌وه‌ی راگه‌یانندی فه‌رمانگه‌کان به‌شێوه‌یه‌کی باش له‌ مه‌هامی راگه‌یاندن تینه‌گه‌یشتون، ئه‌گه‌ر تینگه‌ن ده‌بێت بزانی هه‌ر ده‌سته‌کوت و کار و پرۆژه‌یه‌کی گرنگ، چه‌ند گرنگیش بێت له‌سه‌ر ئاستی ههرێمی کوردستان، ئه‌گه‌ر نه‌توانن خسته‌ن‌په‌یه‌کی باشی بۆ بکه‌ن له‌ روی راگه‌یاننده‌وه‌، ده‌رنکه‌وێت.

هاوکات، کۆسار عومه‌ر، فۆتۆگرافه‌ر و راهێنهری ئه‌و بواره‌، ئاماژه‌ به‌وه‌ ده‌کات زۆرجار وێنه‌کان به‌بێ هه‌یج ورده‌کارییه‌ک بلۆده‌کرینه‌وه‌، ئه‌مه‌ش واده‌کات لاواز ده‌ریکه‌ون.

ده‌شلیت: له‌ په‌یجانه‌کان گرنگی پێویست به‌ دیمه‌نه‌ قیدیۆیه‌کان نادریت، ئه‌وه‌ی هه‌یه‌ سه‌رپێشانه‌یه‌ و گۆشه‌ی گونجاو و ده‌رنه‌گرن بۆ

۴. نه‌کردنه‌وهی خول و راهیتان

بۆ ئه‌و که‌سانه‌ی په‌یجی به‌ریۆبه‌رایه‌تیه‌کان به‌ریۆه‌ده‌به‌ن، چونکه ئه‌وان زانیارییه‌کانیان له ئاستیکه‌ی دیاریکراوایه، ئه‌نجامدانی خول کاریگه‌ری ده‌بیت له ئاشنابونیان به زانیاری نوێ و تازه‌گه‌رییه‌کان له بوا‌ری راگه‌یاندن دا.

«وه‌کو راگه‌یاندنی فه‌رمانگه‌کان به‌و پیه‌ی نوینه‌رایه‌تی که‌سێک ناکات، به‌لکو نوینه‌رایه‌تی به‌ریۆبه‌رایه‌تیه‌ک ده‌کات، کردنه‌وه‌ی خول و راهیتان پیه‌یسته، بۆ شاره‌زابون به‌بنه‌ماکانی راگه‌یاندن». جه‌واد خه‌لیل، لێپرسراوی راگه‌یاندنی قایمقامیه‌تی کفری وای وت. هه‌روه‌ک ده‌شتی عه‌لی، مامۆستای زانکۆ و شاره‌زای راگه‌یاندن، ده‌لێت: بۆ ئه‌وه‌ی راگه‌یاندنی فه‌رمانگه‌کان بزانه‌ن رایگه‌شتی و راگه‌یاندن چی پیه‌یسته، بینینی خولی راگه‌یاندن پیه‌یسته، به‌و پیه‌ی له سۆسیال میدیادا ته‌نها بۆ راگه‌یاندنه‌کان شت بلاوناکریتته، به‌لکو بۆ رای گه‌شتیه‌ی.

به‌پرسانی راگه‌یاندنی به‌ریۆبه‌رایه‌تیه‌کان کردنه‌وه‌ی خول و راهیتان له به‌ریۆبردنی سۆسیال میدیادا به‌گه‌نگ و پیه‌یسته ده‌زانه بۆ به‌په‌یشتیبردن و باشت‌ئیداره‌دانی راگه‌یاندنی فه‌رمانگه‌کانیان. به‌روا جه‌لال، لێپرسراوی راگه‌یاندنی پۆلیسی گه‌رمیان، که‌ ناوه‌که‌ی گۆراوه بۆ هۆبه‌ی ئاراسته‌کردن و رابه‌ریکردنی مه‌عنه‌وه‌ی پۆلیسی گه‌رمیان، ده‌لێت: کردنه‌وه‌ی خول و راهیتان بۆ ئه‌و ستافه‌ی کاره‌کانی راگه‌یاندن ئه‌نجام ده‌ده‌ن، کاریگه‌ری باشی ده‌بیت له باشت‌ر رابه‌راندنی کاره‌کانی راگه‌یاندنی فه‌رمانگه‌کان.

ده‌شلێت: ئاماده‌ی به‌شدارییکردن له هه‌ر خولیکه‌ی راگه‌یاندن دا، که هه‌ر لایه‌ن و ریکخراویک بیکاته‌وه و بانگه‌یشتی کارمه‌دانی راگه‌یاندنمان بکات.

هاوکات سامان عه‌لی، وته‌بیژ و لێپرسراوی راگه‌یاندنی به‌ریۆبه‌رایه‌تی هاوچۆی گه‌رمیان، ده‌لێت: وه‌رگرتنی خول و راهیتان زۆر گه‌نگه

به‌شی سییه‌م: راو‌بو‌چونی هاو‌لاتیان

۱. هاو‌لاتیان ئاستی په‌ره‌کان به‌ مامناوه‌ند ده‌زانه

راپرسییه‌کی ئۆن‌لاینی له‌نیوان ژماره‌یه‌ک هاو‌لاتی دا ئه‌نجام داوه که (۶۸) که‌س وه‌لامیان داوه‌ته‌وه، ده‌ره‌نجامه‌که‌ی به‌مشیه‌یه‌ بو:

یه‌که‌ی چاودێریی حکومه‌تی خۆجی گه‌رمیان، له‌باره‌ی راده‌ی رازییونی هاو‌لاتیان به‌ کاری په‌ره‌ی فه‌رمانگه‌ حکومییه‌کان له‌ تۆره‌ کۆمه‌لایه‌تیه‌یه‌کان و هه‌روه‌ها زانیی تیبینی و سه‌رنجه‌کانیان،

ته‌مه‌ن:

۲۵-۱۸ ساڵ (۳، ۱۰٪) ۴۰-۳۶ ساڵ (۶، ۶۷٪)
۶۰-۴۰ ساڵ (۱، ۲۲٪)

ره‌گه‌ز:

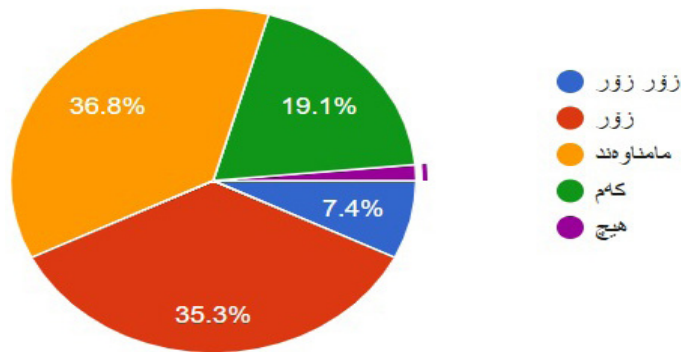
نیر (۵۰٪) مێ (۵۰٪)

پیشه:

فه‌رمانبه‌ر (۳، ۶۰٪) که‌رتی تابه‌ت (۱، ۲۲٪)
خویندکار (۴، ۴٪) بیکار (۲، ۱۳٪)

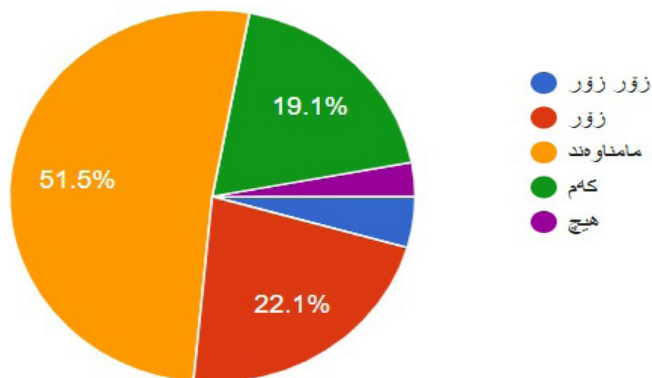
تاچەند سەیری (متابعەیی) پەنجی دامودەزگا حکومییەکانی گەرمیان دەکەیت؟

نۆر نۆر (٤, ٧٪) نۆر (٣, ٣٥٪) مامناوەند (٨, ٣٦٪) کەم (١, ١٩٪) هیچ (٥, ١٪)

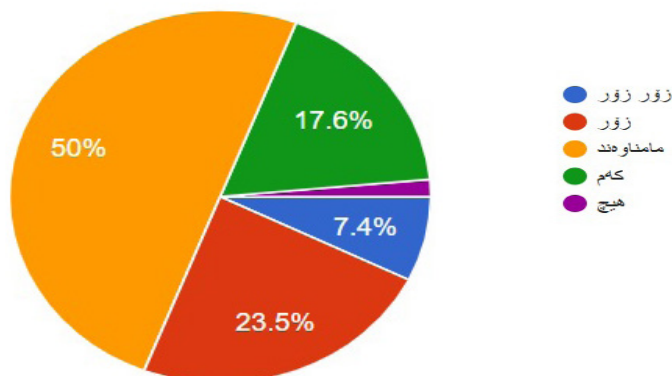
تاچەند زانیاریی پەنجی دامودەزگا حکومییەکانی گەرمیان گەرنگ و باشن؟

نۆر نۆر (٤, ٤٪) نۆر (١, ٢٢٪) مامناوەند (٥, ٥١٪) کەم (١, ١٩٪) هیچ (٩, ٢٪)

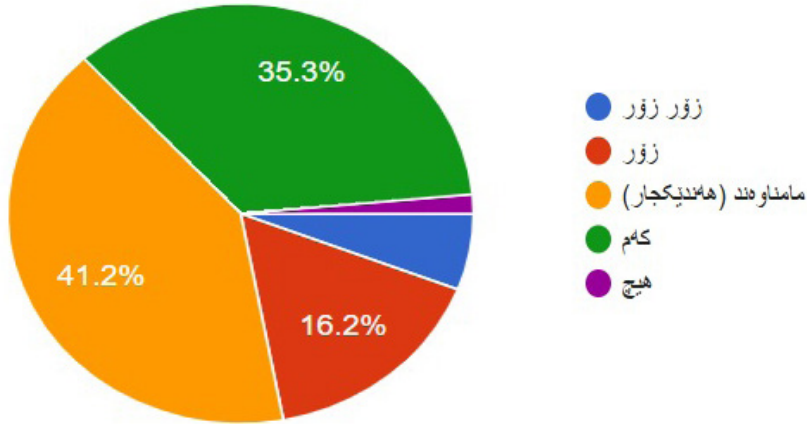
تاچەند متمانهت بە زانیاریی پەنجی دامودەزگا حکومییەکانی گەرمیان هەیە؟

نۆر نۆر (٤, ٧٪) نۆر (٥, ٢٣٪) مامناوەند (٥٠٪) کەم (٦, ١٧٪) هیچ (٥, ١٪)

تاچەند بۇ ۋەرگرتى زانىيارى دەچىتە سەر پەيىجى دامودەزگا حكوميپهكانى گەرميان؟

نۆر نۆر (۰, ۹) نۆر (۲, ۱۶) مامناۋەند (۲, ۴۱) كەم (۳, ۳۵) هيچ (۵, ۱)

ئايا پەيىجەكان خۇيان دىنە پىش چاوت يان خۆت بۇيان دەگەرىت و دەتەۋىت بيانىنيت؟

خۇيان دىنە پىش چاوم (۲, ۳۸) خۆم بۇيان دەگەرىم (۷, ۱۴)

ھەندىكجار خۇيان دىنە پىش چاوم و ھەندىكجارش خۆم بۇيان دەگەرىم (۲, ۳۸)

تاچەند لايىك بۇ پۆست و بلاوكراۋەكانى پەيىجى دامودەزگا حكوميپهكانى گەرميان دەكەيت؟

نۆر نۆر (۲, ۹) نۆر (۷, ۱۴) مامناۋەند (۱, ۲۲) كەم (۴, ۵۴) هيچ (۹, ۵)

تاچەند كۆمىنت بۇ پۆست و بلاوكراۋەكانى پەيىجى دامودەزگا حكوميپهكانى گەرميان دەكەيت؟

نۆر نۆر (۵, ۱) نۆر (۴, ۴) مامناۋەند (۷, ۱۴) كەم (۶, ۴۵) هيچ (۸, ۳۳)

تاچەند شەيرى پۆست و بلاوكراۋەكانى پەيىجى دامودەزگا حكوميپهكانى گەرميان دەكەيت؟

نۆر نۆر (۰, ۰) نۆر (۴, ۴) مامناۋەند (۴, ۴) كەم (۴, ۷) هيچ (۸, ۸۳)

ھەبۋە نامە بۇ پەيىجى دامودەزگا حكوميپهكانى گەرميان بنىرىت؟

بەلى (۲, ۱۳) نەخىر (۸, ۸۶)

ئەگەر بەلى نامەت بۇ پەيىجەكان ناردۋە، ئايا ۋەلاميان داۋىتەتەۋە؟

بەلى (۲۰, ۲۰) نەخىر (۸۰, ۸۰)

۲. بۆچۈنى ھاۋلاتيان لەبارەى كارى پەپە حكومىيەكان

* ھىوادارم كەسانى پىسپۆر بە راگە ياندن سەپەشتى پەيجى فەرمى دامودەزگا حكومىيەكانى گەرميان بكن، چونكە بەپاستى ھەندىكجار بىلوكراۋەى واين ھەبۈە كە ھەلەى زۆر زەقەى تىدابو، چى لەپوى رىزمانىەو ەبىت يان لەپوى ناوہپوہكەوہ .

* پەيجەكان زياتر ھەستدەكەى پەيجى شەخسى بەپۆوہبەرەكەيە، چونكە زۆربەى چالاكى شەخسىيە و بەگشتى زانيارىي لەسەر فەرمانگە و ياساكانيان تىدا نيە .

* كار لەسەر راستودروستى ھەوال بكن، گرنگى بە كار و چالاكى زياتر بدەن، خزمەتى زياتر بكن بۆ دامودەزگان بۆ ئوہ كەرتى حكومى زياتر خزمەتى شار و گەرەكەكان بكات .

* لەئىستادا گرنگە دامودەزگان كار لەسەر ئوہ بكن ھاۋلاتى ەك مالى خۆى لەو دامودەزگايانە برۋانىت .

* خۆزگە فەرمانگەكان زۆر چالاك ئەبون لەبىلوكردنەوہكانيان بەتايبەتى بۆ كاتى دەوام و پشو بەتايبەتى لەكاتى بايكۆتدا، من بۆ خۆم ئەمىرۆ كابرەيك لەپىنجوئىنەوہ ھاتبو بۆ فەرمانگەيەك ئاگاي لەوہ نەبو كە بايكۆت كراوہ، ناچار ھەروا گەرەپوہ بۆ پىنجوئىن .

* پەيجى فەرمانگە و دەزگا حكومىيەكان زمانحالى دەزگاگەيەتى بەپىويستى دەزانم كە بابەتى پەيوەندىدار بە خزمەتگوزارىەكانى دەزگاگەى بىلوكاتەوہ، بابەتى سەردانىكردنى بەپۆوہبەر و بەرپىسان و ميوانەكان بىلۋنەكاتەوہ .

* پىويستە گرنگى بە كاتى پۆستەكان بدرىت، جارى وا ھەيە سەعات يەكى شەو پۆست دەكرىت، پىويستە گرنگى بە بەدواداچۈنى تەواو بدرىت و زانيارى تەواو لە پۆستەكاندا بخرىتەپو .

ھەر لەمىانەى ئامادەكردنى راپۆرتەكەمان و ھەرۋەھا لەمىانەى راپرسىيەكەشدا، راي ژمارەيەك لەو ھاۋلاتيانە وەرگىراوہ كە لە خواروہ پوختەكەيان دەخەينەپو:

* رەخنەم لە بىلوكراۋەى پەپە حكومىيەكان ھەيە كە شتى رۆتيني بىلۋدەكەنەوہ، بىلوكردنەوہى كۆبونەوہى نا و دامودەزگان پىويست نييە لە پەيجەكان دابنرىت ياخود پىرۆزەيەك ئەنجام دەدەن ژمارەيەكى زۆر وئىنەى بىلۋدەكەنەوہ، ھەندىك كار و بابەت پىويست بە بىلوكردنەوہ تاكات .

* راستە تارادەيەك لەم روہوہ كەموكورتيان ھەيە، بەلام بونيان گرنگە و سودم لە پەيجەكانيان وەرگرتوہ، بەپىويستى دەزانم پەپە زياتر بەكارەكانيان بدەن لە پىناو خزمەتى زياتر .

* داوام وايە ئو كەسانەى كار لەسەر پەيجەكان دەكەن پىسپۆرى تايبەت بن لەبوارى راگە ياندن و شارەزايى باشى كۆمەلايەتى و زمانەوانى و لايەنى دەرونى و پەروەردەيى بن .

* پەيج و اتا ئاسانكردنى زانيارىەكان تاكو بگات بە ھاۋلاتيان، كەواتە دىزايى وئىنەكان و فېديو گرافىك زۆر گرنگ و پىويستە، لەگەل دانانى كەسى پىسپۆر بۆ ئوہى نامەى پرسىيار و تىبىنيەكانى ھاۋلاتيان وەلام بداتەوہ .

* پىويستە كەسانى خاوەن برۋانامەى راگە ياندن ياخود كەسانىك دابنرىت ئەزمونيان ھەبىت لە راگە ياندندا، تاكو شىۋازى مامەلەيان بزائن لەگەل راگە ياندكاراندا .

* پەيج و سايتە حكومىيەكان ھىچ كارا نين، ئىنجا لەناو خەلكىدا نين تا شتەكان بەدروستى و راستى بگەيەنن .

به شی چوارهم: دهره نجام و راسپاردهگان

یه که م: دهره نجامهگان

۱. زۆرینهی داموده زگا حکومییه کانی گهرمیان خاوه نی په رهی خویانن له سۆسیال میدیا، به لام زۆر به که می خاوه نی مالپه ر «سایت» ن.
۲. په رهی داموده زگان به کار دیت بۆ بلاوکردنه وهی کار و چالاکییه کانی فه رمانگه که، هه روه ها ئامار و خزمه تگوزارییه کانیان، له گه ل بابه تی هۆشیاری و ئاگاداریی و ... هتد.
۳. په رهگان له لایه ن به ش/هۆبه ی راگه یاندنی فه رمانگه کانه وه به رپوه ده برین ئه گه ر هه یانبیت، به شی زۆریشیان له لایه ن تا که که سه وه به رپوه ده بریت، زۆرێک له وانه ش پسپۆری راگه یاندن و رۆژنامه وانیی نین.
۴. راده ی ته ماشاکردنی «متابعه ی» هاو لاتیان بۆ ئه و په رانه به پپی راپرسیه کی یه که که مان، له نیوان «مامناوه ند» بۆ «زۆر» ه، هه روه ک راده ی متمانه ی هاو لاتیان به و په رانه و ئه و زانیارییه ی بلاوی ده که نه وه، هه ر به هه مان ئاسته .
۵. تیبینی زۆر هه یه له سه ر ئه دا و کاری په رهگان، به شی زۆری تیبینییه گان له م خالانه ی خواره وه کورت ده که یه وه :
 - ا. نه بونی شاره زایی میدیایی پیویست له لای ئه وانه ی په رهگان به رپوه ده بن.
 - ب. نه بونی بابه تی میدیایی نوێ له په رهگان و پشتبه ستن به بابه ته ته قلیدییه گان.
 - پ. خراپی دارشتنی رۆژنامه وانیی پۆسته گان و بونی هه له ی زۆر تیایاندا.
 - ت. هه ندیکجار کاتی بلاوکردنه وهی پۆسته گان نه گونجاون بۆ وه رگران و ناوه ختن.
 - ج. نه بونی ئاگایی میدیایی و زۆرجاریش پیشیلکردنی ئیتیکی راگه یاندن و بلاوکردنه وهی پۆست و بابه تی نه شیاو.
 - چ. بلاوکردنه وهی بابه تی ناپیویست.
 - ح. خراپی و نه شیایی لایه نی ته کنیکی پۆسته گان (خراپی جۆری وینه و ناپروفیشنالی، خراپی دیزاینی وینه و گرافیک، خراپی وینه گرتن و مۆنتاژ و ... هتد).
 - خ. سه رتویژبونی پۆست و بلاوکاروه گان و قولنه بونه وه و نه خسته نه روی زانیاری ته واو و روننه کردنه وهی بابه ته گان به پپی پیویست.
۶. زۆرجار په رهگان وه کو بواریک بۆ خۆده رخستنی به رپوهه ر و به رپرسی یه که می فه رمانگه که ده رده که ون، له بری ئه وهی په ریه ک بن بۆ گه یاندنی زانیارییه گان به هاو لاتیان و وه رگرتنی فیدباکیان.
۷. نه بونی خولی راهیتان بۆ ئه وانه ی په رهگان به رپوه ده بن، ئه مه ش وایکردوه کارامه یی نوییان بۆ سه ربار نه بیت .
۸. زۆرجار په رهگان بۆ گه یاندنی په یام و داواکاری به کارده هینرین، به لام هاو لاتیان نیگه رانن له وهی له کاتی ناردنی نامه بۆ په رهگان یان خسته نه روی داواکارییه ک له کۆمیتت، وه کپیویست وه لام نادرینه وه .

دوهم: راسپارده‌کان

۱. ئه‌وه‌ی زۆر زه‌قه له‌میان‌ه‌ی کارکردنی په‌ره‌کاندا ئه‌وه‌یه که هیچ بنه‌ما و رینمایه‌ی و په‌یره‌ویک نییه ئه‌م بواره ریکبخت، ره‌نگه ئه‌مه‌ش ئیشه‌ی فه‌رمانگه‌ی میدیا و زانیاریه‌ی سه‌ر به ئه‌نجومه‌نی وه‌زیران بێت که هه‌ستیت به ئاماده‌کردنی په‌یره‌ویک و گشتاندنی به‌سه‌ر فه‌رمانگه‌کان، بۆ ئه‌وه‌ی کاره‌کان چوارچۆیه‌یه‌کی ئسول‌ی و پیشه‌یه‌ی بۆ دابنریت. له بۆشایی نه‌بونی ده‌ستپیش‌خه‌رییه‌کی وه‌هاش دا، پیشنیاز ده‌که‌ین به‌شی راگه‌یاندن و په‌یوه‌ندییه‌کانی ئیداره‌ی گه‌رمیان به‌ راویژ له‌گه‌ل که‌سانی پسیپۆری بواری میدیا و یاسا و کارگێری، په‌یره‌و و رینمایه‌ک له‌وباره‌وه ئاماده بکه‌ن.
۲. ناوی په‌ره‌ی فه‌رمانگه‌کان یه‌ک نه‌خراون، ته‌نانه‌ت هه‌شیانه له‌ بری په‌ره‌ هه‌ژمار «ئه‌کاوه‌نت» به‌کارده‌ین، بۆیه‌ گرنگه ئیداره‌ی گه‌رمیان له‌ ریگه‌ی به‌شی راگه‌یاندن و په‌یوه‌ندییه‌کانه‌وه، هه‌ندیک هه‌نگاو بگه‌یه‌ته‌به‌ر و سه‌ره‌تا له‌ یه‌ک‌خستنی شیوازی نوسینه‌ی ناوی په‌ره‌کانه‌وه ده‌ستپیکات و پاشان هه‌ول‌ی به‌رودان به‌ بواری دیکه‌ بدات.
۳. یه‌ک‌یک له‌وه‌ه‌نگاوه‌ گرنگانه‌ی پێویسته‌ بنریت، ئه‌نجامدانی خولی راهێنانه‌ بۆ ئه‌وه‌ که‌سانه‌ی په‌ره‌کان به‌رپۆه‌ده‌بن، بۆ ئه‌وه‌ی به‌شیوه‌یه‌کی پراکتیکی رابه‌ینرین به‌ شیوازی ئاماده‌کردنی بابه‌تی رۆژنامه‌وانی، هه‌روه‌ها خولی دیکه‌شیان بۆ بگه‌یه‌ته‌وه‌ به‌تایبه‌تی بۆ بواره‌ ته‌کنیکی و هونه‌رییه‌کانی وه‌کو وێنه‌ و گرافیک و فیدئۆ. ئه‌م کاره‌ش چ له‌سه‌ر ئاستی یه‌ک فه‌رمانگه‌دا بێت یاخود ئیداره‌ی گه‌رمیان پێی هه‌ستیت له‌سه‌ر ئاستی هه‌مو فه‌رمانگه‌کان.
۴. بنه‌ما ئیتیکی و یاساییه‌کانی بلاوکردنه‌وه، له‌و بواره‌نه‌ن که‌ زۆر گرنگه ئه‌وه‌ که‌سانه‌ی په‌ره‌کان به‌رپۆه‌ده‌بن لێیان ئاگادار بن، بۆیه‌ پێویسته‌ به‌رپۆه‌رانی په‌ره‌کان بایه‌خ به‌م بواره‌ بده‌ن، هه‌روه‌ک ده‌شتوانریت چ به‌ ئاماده‌کردنی ریه‌ر و رینمایه‌ی، چ له‌ ریگه‌ی خولی راهێنانه‌وه، ئه‌م بواره‌ ریکبخریت.
۵. زۆرگرنگه‌ په‌ره‌کان تابتوانن دور بکه‌ونه‌وه له‌ بلاوکراوه‌ی ته‌شریفاتیی ناپیوست، بۆ ئه‌وه‌ی په‌ره‌کان وه‌کو بواریک بۆ خۆده‌رخستنی به‌رپرسان و به‌تایبه‌تی به‌رپۆه‌ری فه‌رمانگه‌کان ده‌رنه‌که‌ون.
۶. په‌ره‌کان بواریکی زۆر خیرا و کاران بۆ وه‌رگرتنی راو‌بۆچونی هاو‌لاتیان له‌سه‌ر ئیشه‌وکاری فه‌رمانگه‌کان، بۆیه‌ گرنگه‌ فه‌رمانگه‌کان هه‌لسه‌نگاندن بۆ ئه‌وه‌ کۆمیت و سه‌رنجانه‌ بکه‌ن که‌ بۆ بلاوکراوه‌کانیان و په‌ره‌کانیان ده‌کریت، هه‌روه‌ک گرنگی و بایه‌خی تایبه‌تیش به‌و نامانه‌ بده‌ن که‌ بۆ په‌ره‌کانیان دیت و هه‌ول‌یش‌بده‌ن به‌ زویی وه‌لامیان بده‌نه‌وه، که‌ ئه‌مه‌ش ده‌بیته‌ ئاسانکاری هه‌م بۆ هاو‌لاتی و هه‌میش بۆ خودی ده‌زگا‌که‌.
۷. له‌پۆی ناوه‌رۆکه‌وه‌ گرنگه‌ په‌ره‌ به‌ ناوه‌رۆکی بلاوکراوه‌ی په‌ره‌کان بدریت، به‌وه‌ی زانیاریه‌یه‌کان رۆن بن، هه‌روه‌ک به‌شیوازیکی جوان و رۆن خرابیتنه‌رو و له‌پۆی دارشتن و رینوسه‌وه‌ ته‌واو و بیکتیشه‌ بن.
۸. گرنگه‌ په‌ره‌کان و به‌ش و هۆبه‌کانی راگه‌یاندنی فه‌رمانگه‌کان، هاو‌کاری و ئاسانکاری ته‌واو بۆ رۆژنامه‌نوسان بکه‌ن و په‌یوه‌ندییان باش و ته‌ندروست بێت، بۆ ئه‌وه‌ی هه‌ر زانیاریه‌ی و پێویسته‌یه‌کی میدیایان هه‌بو بۆیان فه‌راهه‌م بکریت.
۹. گرنگه‌ په‌ره‌کان ئه‌وه‌ بزانه‌ن که‌ ئه‌وان به‌شیکن له‌ ده‌زگایه‌کی فه‌رمی و له‌سه‌ر بودجه‌ی گشتی ده‌ژین، بۆیه‌ نابیت په‌ره‌کان و فه‌رمانگه‌که‌یان بۆ گه‌وره‌پیشاندانی به‌رپرسه‌ حکومییه‌کان به‌کاربه‌ینریت، جگه‌ له‌وه‌ش بلاوکراوه‌کانیان به‌ ئاراسته‌ی پیشاندانی کاره‌کانیان وه‌کو چاکه‌ نه‌بیت، به‌لکو وه‌کو پرنسیپییکی شه‌فافیه‌ت و ته‌نها به‌ ئاراسته‌ی ئاگادارکردنه‌وه‌ی هاو‌لاتیان بێت له‌ کاروباره‌کان.

له‌باره‌ی (یه‌که‌ی چاودێری حکومه‌تی خۆجیی گه‌رمیان)‌وه‌

یه‌که‌یه‌کی رۆژنامه‌وانی و به‌دواداچونی تایبه‌تی رادیۆی ده‌نگه‌ به‌ پالپشتی سندوقی نیشتمانی بۆ دیموکراسی ئه‌مریکی (NED) سالی ۲۰۱۷ دامه‌زراره‌، کاری چاودێریکردنی حکومه‌تی خۆجیی

* ستافی یه‌که‌ی چاودێری حکومه‌تی خۆجیی گه‌رمیان:

۱. زریان محمه‌د
۲. په‌رژین کامه‌ران

بۆ په‌یوه‌ندی

۰۷۷۰۱۹۲۳۶۶۲ - ۰۷۷۴۰۸۷۸۱۵۳

Radiodeng@yahoo.com

yakaychawderigarmyan@gmail.com

www.radiodeng.net